

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΦΡΟΝΤΑΙ

Η ΠΕΘΑΜΕΝΗ... ΧΟΡΕΥΕΙ!...

Κατέβαινα από τη Μονιάστρον. Είχε άρχισει να χιονίζει. 'Η λεωφόρος της 'Οπερας, έρημη αυτή την ώρα, φαινόταν άπέραντη. Όλη ή πόλις βουβή, χωρίς τον καθημερινό της θόρυβο, άηθε για λίγη ώρα στους εφωστούς έργατικούς, που μόλις είχαν σηκωθεί άπ' τα χροβάτια τους και στους κουρασμένους ξενύχτηδες, που μόλις έπήγαιναν να κοιμηθούν.

'Εξαίνα άπάντησα τó φίλο μου Πέτρο Σαβουά, αυτό τον παράξενο τύπο, που διαρκώς πλήττει, ενώ θέλει να φαίνεται πως διασκεδάζει. 'Ηταν συντροφευμένος από τó, πó πρωτότυπο γεροντάκο, που θά μπορούσε ν' άπαντήσει κανείς.

Φανταστήτε ένα μικροσκοπικό πλάσμα άεικίνητο. Τó πρόσωπό του, με άσπρες κ' άραιές τρίχες, έφωτιζότανε από δύο παιδιάκια μάτια γαλανά, ξεπλιμένα, μάτια που παραξενεύονταν για τó κάθε τι. 'Όστόσο, ó παράξενος αυτός γέρος είχε ένα χαμόγελο έντελώς παιδικό.

— Σου συστήνω τον καινούριο μου φίλο, μου είπε ó Πέτρος. Τόν γνώρισα εδώ και μιά ώρα. Είπε ó πó συμπληθητικός γεροντάκος τού κόσμου. Σφίξτε τα χέρια σας και πάμε να συντάξουμε σέ καιμιά ταβέρνα.

Στό δρόμο, ó Πέτρος μου έήγησε πως είχε συναντήσει τον άγνωστο γεροντάκο. 'Ο άνθρωτάκος αυτός είχε οθει στό Παρίσι μόλις χτές. Κι' έπειδή δέν γνώριζε κανένα, ούτε και την πόλι, είχε χαθεί. 'Επλησίασε λοιπόν τον Πέτρο να τού ζητήσει σχετικές πληροφορίες. 'Ο Πέτρος τον βρήκε πούδ διασκεδαστικό και τόν έκοράτησε κοντά του. Τού φαινότανε πολύ ενθάριστο και πούδ φυσικό να περιφέρη ετ' ó φαινόμενó τού α αυτό στά κέντρα...

'Επειδή ήμουν πούδ συνηθισμένος από τις έξωφρενικές ιδιοτροπίες τού φίλου μου, δέν παραξενεύτηκα καθόλου για δι' αυτά.

'Άλλωστε είχα νούσει έναν οκτώ και μιά βαθεία συμπάθεια για τόν περίεργο εκείνο γεροντάκο. Φαινόταν καθαρά πως ó άνθρωπος αυτός έσερνε τó βάρος κάποιας βαθείας λύτης. 'Όπως δέ μάς έήγησε ó ίδιος, δέν είχε κανένα στόν κόσμο, ήταν μόνος κ' έρημος.

Κατεβήκαμε τέλος σέ μιά ταβέρνα, καθήσαμε σ' ένα τραπέζι κ' άρχισαμε να τρώμε. Προς τó τέλος τού φαγητού, ó γεροντάκος άρχισε να μās διηγείται την περασμένη του ζωή. Μās μίλησε ακόμα με μιά συγκίνηση τόσο άληθινή, τόσο ζωντανή, για την κόρη του που είχε πεθάνει.

Κι' αυτός ακόμα ó Πέτρος έλυπήθηκε πραγματικά, άκούγοντάς τον.

— Ναι, ναι, άγαπητό μου φίλο, συνέχισε ó γέρος, ή γυναίκα μου πέθανε μιά ώρα ύστερα από τή γέννα της. Στά πρώτα της χρόνια, ή κορούλα μου έποίησε σάν σπουργιτάκι. Τά μικρά της χεράκια επάνονταν από τή ρεδιγκότα μου κ' έμουρούριζε κάτι πράματα θαυμάσια. Νά σās πó, δέν την εκαταλάβαινα πάντα. Φαινότανε σάν ή ψυχούλα της, πριν παρουσιαστή σ' αυτό τόν κόσμο, να είχε γνώρισει άγνωστους τόπους κ' ανθρώπους. Και μιλούσε γι' αυτούς με μιά δειά, γλυκανάτιη, άγγελική φωνή. 'Επειτα έμεγάλωσε. Δέν φανταζόσαστε τί όμορφη πού ήταν όταν κοινώνησε για πρώτη φορά στην εκκλησία. Τήν έπήγαν κατόπι στον καλύτερο φωτογράφο τού τόπου μας. Μου τήν έφωτογράφησε έξοχα. Τó άριστέρό της χεράκι κρατούσε ένα μικρό Έδαγγέλιο και τó δεξί της τήν άσπρη στολιόμηνη λαμπάδα της. "Α! Τί όμορφα είκόνα!... "Αν έρθετε στό ξενοδοχείο μου, θά τήν δείτε. Σέ σās θά τήν δείξω. Είσατε φίλοι μου!... "Αμοιους πατέρας!...

'Αναστένανε βαθεία κ' έξακολούθησε :

— "Όταν μεγάλωσε κ' έγινε πειά κοπέλλα, όλα τά παλληκάρια τού τόπου μας ήσαν έρωτευμένα μαζί της. 'Η κόρη μου όμως ήταν περήφανη! Κι' έπειτα... είνε τρομερό, τρομερό!... Πνίγνε!... Χάθηκε!... "Ένα βράδυ δέν ξαναγάρισε

πειά σπίτι μας. Ήταν τότε το μεγάλο πανηγύρι του χωριού. Κι' επίνυρκε φαίνεται καθώς περνούσε το ποτάμι. Δεν μπόρεσαν να βρουν το καιμένο το σοματάκι της, ούτε το σόμα του Γιάννη, του γιου του γείτονά μας. Θά πίνυρκε κι' αυτός μαζί της, προσπαθώντας να τη σώσει. Είχε φρακτό!... Έγώ έμαθα το δυστύχημα ύστερα από δύο μέρες, γιατί είχα πάει ταξείδι. Την έκλαψα μέρες και μήνες. Εφύλαξα μέσα σ' ένα μπαουλό όλα τα ρουστανάκια της μικρούλας μου, κοντά στα φορέματα της μητέρας της. Τότε ήταν δεκατέντε χρόνων. Σήμερα θά ήταν δεκαεπτά, αν ζούσε...

Ο Πέτρος ρούφηξε βιαστικά ένα ποτηράκι κονιάκι. Είχε συγκινηθεί. Μ' όλη την προσποιητή τραχύτητα που έδειχνε, ήταν ό το ευαίσθητος άνθρωπος του κόσμου.

— Α! φώναξε στο γεροντάκο, η ιστορία σου μάς λύτησε. Πάμε να το ρίξωμε στο γλέντι. Σ' ένα έξωφρενικό γλέντι.

Σηκώθηκαμε κι' εφύγαμε. Κι' ύστερα από ένα τέταρτο κατεβήκαμε σ' ένα μεγάλο υπόγειο μπαρ, στο οποίο χαλούσε ο κόσμος άπ' το γλέντι. Βρήκαμε σε μία γωνία ένα τραπέζιaki ελεύθερο κι' καθήκαμε. Ο καινούργιος φίλος μας δεν μιλούσε πια. Είμαι βέβαιος πως θά είχε θανατωθεί άπ' το κακό που γινόταν εκεί μέσα. Φωνές, γέλια τρελλά, ποδοκροτήματα, φασαρία μεγάλη. Οι Τσιγγάνοι ζαϊζαν μ' όλη τους τη δύναμη κι' εξάλιζαν το μυαλό του κόσμου. Οι φελοί της σαιμπάνιας τηδούσαν ψηλά με κρότο και δισταυρώνοντο με τα όψη που πετούσαν από το ένα στο άλλο τραπέζι.

Τά γκαρόνια με τα ιδιότροπα σμιόμια, έμοιραζαν πολύχρωμες φούσκες, δευμένες με μεταξωτές κλωστές κι' όταν καιμιά άπ' αυτές ξεφύριγε προς το ταβάνι, έγινότανε σαστο πανδαμόνιο. Μερικοί 'Αμερικάνοι, σπουπιά στο μεθύσι, προσπαθούσαν να ελευθερώσουν μια άπ' αυτές τις φούσκες, που είχε μετρεθεντεί ψηλά στον άνεμοπύρα κι' όλοι γύρω τους παρακολουθούσαν με γέλια και φωνές. Ένας μαύρος, στολισμένος με χρυσήπιά χρώνια, τραγουούνηε άπαισία ένα μαντολίνο και τραγουούσε βραχνά... Από 'Ισπανοί έχορευαν, κροταλίζοντας τις καστανιές τους και σε λίγο παρουούστησαν και δύο χαριτωμένες χορεύτριες.

Η μια άπ' αυτές είχε άφάνταστη έατυχία στο χορό της, την άμορφία και τη δροσιά των δεκαεπτά της χρόνων. Το πρόσωπό της ήταν γοητευτικά άγνό, η ματιά της ένθουσίαζε και το χαμόγέλό της σ' έκανε άνω-κάτω.

Έξαφνα ο γεροντάκος που ήταν καθιςμένος μεταξύ του Πέτρου κι' έμένα, μισοσηκώθηκε κι' άρχισε να τραυλίξη παρόξενα λόγια, κάνοντας νευρικές χειρονομίες. Κυττούσε τη νεαρή χορεύτρια με γουλομένα τά μάτια, την έδειχνε με το δάχτυλό κι' εφώναζε:

— Κόττα!... κόττα!... Αυτή εκεί... αυτή η μικρή... Πώς μοιάζει με την κόρη μου, Θεέ μου, πως της μοιάζει!...

Κόινησε ύστερα άπότομα το κεφάλι του και πρόσθεσε:

— Μά η κόρη μου δεν είχε τέτοιο ξεστσίπωτο ύφος... Είχε άγνό, άγγελικό ύφος, εκείνη... Κι' έπειτα δεν είχε ακριβώς ύμους ή μά με την άλλη εύτυχώς... Έχει τέσσερα χρόνια πεθαμένη η κόρη μου, μα τη θυμάμαι καλά. Ήταν άγνή εκείνη, ήταν άγνή και γλυκειά!...

Ο Πέτρος τόν δέκονψε: — Κάνεις θλιβερό μεθύσι, γέρο. Πάω να σου φέρω το βουκόλακά σου να τόν δής από κοντά.

Πράγματι, ο φίλος μου δέσχισε τη σάλα και πλησίασε την νεαρή χορεύτρια που έπνε τώρα λαχανιασμένη ένα ποτηρι σαιμπάνια.

Ο Πέτρος έσκυψε και της έπνε κάτι, δείχνοντάς της το γέρο.

— Ένας γέρος μεθυμένος θέλει να με ιδή; έπνε η χορεύτρια. Έγώ όμως δεν θέλω να τόν ιδώ! Που έπνε τος;

Ο Πέτρος της έδειξε πάλι το σύντροφό μας στο βάθος της σάλας. Μόλις τόν αντίκρισε, η χορεύτρια αναπήδησε τρομαγμένη.

— Ο μπαμπάς! φώναξε και τράπωσε γρήγορα— γρήγορα σ' ένα πλαγιό σαλονάκι.

.....
Όταν ο Πέτρος γύρισε κοντά μας και μου ξήγησε τί είχε συμβεί, άράξαμε το γέρο άπ' τις μασγάλες και βγήκαμε στο δρόμο. Εύτυχως, δεν είχε καταλάβει τίποτε. Ήταν γερά μεθυμένος κι' έπείμενε να τόν συνοδέψουμε ως το ξενοδοχείο του. Έτρεπε να ιδούμε τη φωτογρα-

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ Λ'ΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΕΙΤΟΝΟΥΣ

— Ποιός σουδγαλε το μάτι; 'Ο Θεός κι' ο γείτονας. Ποιός σου παραστάθηκε στην άνάγκη σου; 'Ο Θεός κι' ο γείτονας.

Ν ε ο ε λ λ η ν ι κ ή

— 'Η κακή χρονιά περνάει και φεύγει, μά ο κακός γείτονας μένει πάντα.

'Α ρ ο χ α ί α 'Ε λ λ η ν ι κ ή

— 'Ο καλός γείτονας είναι καλή ήμερα.

'Α γ γ λ ι κ ή

— 'Ο κακός γείτονας είναι δαίμονας που σε κυνηγάει, ενώ ο καλός είναι εύλογία των θεών.

'Η σ ί ο ο ς

— Ένας καλός γείτονας είναι πιο πολύτιμος από αδελφό.

Γ ε ρ μ α ν ι κ ή

— 'Ο γείτονας που κάθεται κοντά είναι πιο χρήσιμος άπ' τόν ξάδεργο που κάθεται μακριά.

'Α γ γ λ ι κ ή

— Καλύτερα να μάθης τα έλαττώματα του γείτονά σου, παρά τά δικά σου.

'Ι σ π α ν ι κ ή

— 'Η κόττες του γείτονα είναι πάντα πιο νόστιμες άπ' τις δικές μου.

Π ο ρ τ ο γ α λ λ ι κ ή

— 'Ο κακός άνθρωπος δεν έχει γείτονους.

'Ο λ λ α ν δ ι κ ή

— Όταν θέλεις να μάθης την αλήθεια για έναν άνθρωπο, φάησε το γείτονά του.

'Ι σ π α ν ι κ ή

— Μην πιστεύεις τη μητέρα του χωριτσιού, αλλά το γείτονά της.

Σ κ ω τ σ ε ξ ι κ ή

— Φοβάμαι τους Τούρκους και τόν Πάπα, μά εκείνος που μπορεί να μου κάνει πιο μεγάλο κακό άπ' αυτούς, είναι ο γείτονας μου.

'Ι τ α λ ι κ ή

— Το φαί που τρώει ο γείτονας μου, δεν άφειλει το δικό μου στομάχι.

'Ι σ π α ν ι κ ή

— Μην μαλώνεις με το γείτονά σου, ούτε διαν αυτός έχει το άδικο.

Γ ε ρ μ α ν ι κ ή

— Το δικη του γείτονα, είναι δικη του Θεού.

Τ ο υ ρ κ ι κ ή

— Κανένας δεν είναι πλούσιος, ώστε να μπορεί να ζή χωρίς γείτονους.

Δ α ν ι κ ή

— Τρεις είναι οι κακοί γείτονες: Τά μεγάλα ποτάμια, οι μεγάλοι άφεντάδες και οι μεγάλοι δημόσιοι δρόμοι.

Δ α ν ι κ ή

— Μπορείς ν' αγαπάς όσο θέλεις το γείτονά σου, μά μίγ του κρατήσης ποτέ τους άναβολές διαν βαβαλλικεύει.

'Α ρ ο χ α ί α 'Ε λ λ η ν ι κ ή

— Όταν βλέπεις παρκαία στο σπίτι του γείτονά σου, περίμενε τις φλόγες και στο δικό σου.

'Ι σ π α ν ι κ ή

φία της κόρης του, της δυστυχισμένης μικρής παρθένας που έδω και τί έσσερα χρόνια είχε πνιγεί στο ποτάμι!...

Δεν μάς έκανε πραγματικώς καρδιά να τόν εγκαταλείψουμε. Πήγαμε μαζί του στο ξενοδοχείο. Κι' εκεί, στο φτωχικό και άθλιο δωμάτιο του είδαμε την άγνή και άγγελική φωτογραφία της μικρής επαρχιωτοπούλας. 'Ο γεροντάκος μισομεθυμένος και μισοτρελλος, έλεγε διαρκώς:

— Λέτε λοιπόν, πως αυτή η διεφθαρμένη κόρη του μπαρ-μοιάζει μ' αυτήν έδω; Κι' όμως, μου έκανε τόσο κακό!... Ήθελα να την πλησιάσω και να της πώ: «Έσύ, κυρά μου, δεν πρέπει να χορεύεις ξεστσίπωτα, άφου είσαι η ζωντανή εικόνα μιας άγνης πεθαμένης...».

Τόν υποχρέωσαμε να πλαγιασει και να κοιμηθί. Δάκρυα έτρεχαν από τά άπλανή, γαλανά και ξεπλημένα μάτια του. Δάκρυα άναμνήσεων και πόνου...

ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

Παρά τις συναλλαγματικές δυσκολίες που υπάρχουν και παρά την έντελή εξάντλησί του, ο έν Παρισίσις βιβλιοπώλης μας ανέκαλυψε και μάς έστειλε κατ' αυτός και τόν έτερο τόμο των 'Απομνημονευμάτων της μεγάλης Γαλλίδος καλλιτέχνης Σάρας Μπερνάρ, τά όποια είχαν καταγοητεύσει τελευταίως τούς άναγνώστας μας. 'Η δημοσίευσις της συνεχούς των 'Απομνημονευμάτων θ' άρχισι από τού προσεχούς φύλλου.